

Förra veterinärspalten handlade om problem i munhålan på hundar och katter. Detta är en fortsättning och handlar mer om vad vi kan göra åt våra husdjurs problem med tänder och munhåla. Som vi påpekade för två veckor sedan så är ägarens insats mycket viktig. Utan den har vi svårt att göra något som fungerar på sikt. Sköts inte eftervården är vi snabbt tillbaka i ett dåligt läge igen.

Narkos en förutsättning

Tandstenstagnation eller munsanering är en vanlig åtgärd. Det är många hundar som har problem med sin munhåla. Behandlingen görs oftast med hjälp av ultraljud. Djuren är som regel sövda dels för att det annars inte går att göra ett bra jobb och dels för att behandlingen är obehaglig och ofta smärtsam. Har man bara hunden drogad så kan man inte dra de tänder som behöver dras. Det är också en risk för personalen som utför behandlingen att göra den på en hund eller katt som inte är sövd. Gör det ont så kan de reagera trots att de är drogade och då bita den som har fingrarna i munnen. Ofta hittar man mer problem i munhålan när man undersöker hunden eller katten sövd än vad man sett på vaket djur.

Tandborstning

Borsta tänderna på hunden är naturligt vis det allra bästa för att förebygga tandsten. Att börja borsta tänderna är lättast på en valp. Borsta då, till en början, bara några lätt åtkomliga tänder för att vänja hunden vid att man håller på med munhålan. Det är, liksom kloklippning, en bra åtgärd för att hunden skall lära sig tillåta att man hanterar den. Men börja i lite skala. En kort stund och mycket beröm. Men var bestämd. De flesta försöker på olika sätt komma undan. Att tugga på saker är också bra för att hålla tandstenen borta. Ge hunden och katten fodret torrt. Använd hårda mörghben av ox eller älg som hunden inte kan tugga sönder

och få i sig,. Det finns en hel del olika mer eller mindre bra tuggsaker till hundar. Principen är att det de tuggar skall hjälpa till att få bort de mjuka beläggningarna på tänderna innan de har hunnit förkalkas. Alltså ungefär det vi gör när vi borstar våra egna tänder flera gånger om dagen. Ett problem är att hundar ofta har en favoritsida de tuggar mest med. Den brukar vara mindre drabbad av tandsten än den andra sidan. Den andra sidan hjälps inte så mycket av sådana åtgärder eftersom de inte tuggar så mycket med den. Likadant är det med framtänderna och hörntänderna. De är inte till för att tugga maten med.

Nya hjälpmedel

De senaste åren har det kommit en del nya hjälpmedel. Specialkonstruerad hundmat som förebygger tandsten. Enzymer som skall förstärka munhålan försvar mot bakterier och bildandet av tandsten. Olika pastor och tandkrämer som hjälper dig att hålla tänderna på din hund rena, och så vidare.

Bästa effekten

De bästa resultaten har man när man kombinerar flera positiva åtgärder. Borsta tänderna på hunden, helst en gång om dagen. Ge hundmaten torr och låt hunden tugga på något lämpligt mörghben då och då. Får din hund ändå tandsten så se till att få det åtgärdat redan på ett tidigt stadium. Så att man, efter behandlingen, på nytt har ett bra utgångsläge för att förebygga tandsten och tandlossning.

Katter

Katter får också mycket tandsten. Några få av våra kunder lyckas borsta tänderna på sin katt men de är i klar minoritet. Här får man kanske i större grad inrikta sig på att ge tänderna motion med torr mat och i

övrigt ta bort tandstenen som bildas i rätt tid.

Alla får inte problem

Nu låter kanske som om alla hundar får tandsten men så är det inte. De flesta hundar tillhörande de större hundraserna får sällan problem om de bara får motionera sina tänder i tillräcklig omfattning.

Borstar man tänderna på sin hund så har man också bra koll på hur tänderna och munhålan ser ut. Skulle en tand ha skadats så upptäcker man det direkt.

Går inte på försäkringen

Behandling av tandsten och sjukdomar som har med tandlossningssjukdom att göra går inte på försäkringen. Att åtgärda en tand som skadats, frakturerats, går som regel på försäkringen endast i det akuta skedet. Det innebär att man måste upptäcka tandskadan när den har inträffat och inte flera veckor eller månader efteråt, för att försäkringsbolaget skall överväga om de ersätter behandlingen.

Titta din hund i munnen

Glöm inte bort att ditt djur har en munhåla som kan orsaka problem. Titta regelbundet hunden eller katten i munnen så att du upptäcker problem tidigt. Fråga gärna djursjukhuset eller djurkliniken som du vänder dig till, vad du kan göra själv för att förebygga problem.

Har du inte tittat i munnen på länge så gör det nu!

Ha en fortsatt skön sommar!